

STATSBUDSJETTET 2010 – TILDELINGSBREV TIL NILF

1. BUDSJETTVEDTAK OG UTBETALINGSPLAN	2
2. FULLMAKTER OG DELEGASJON	3
2.1. BUDSJETTFULLMAKTER	3
2.2. ADMINISTRATIVE FULLMAKTER	3
3. MÅL OG FORVENTEDE RESULTATER FOR NILF I 2010	4
3.1. STRATEGISKE UTFORDRINGER OG OVERORDNEDE MÅL	4
3.2. FAGLIGE SATSINGSOMRÅDER	4
4. VIRKSOMHETSOMRÅDER OG RESULTATMÅL	5
4.1. SEKRETARIATSARBEID FOR BUDSJETTNEMNDEN FOR JORDBRUKET	5
4.2. ANNEN DOKUMENTASJON AV NÆRINGSØKONOMI OG MATMARKED	6
4.3. DRIFTSØKONOMISK VEILEDNING OG STYRING	7
4.4. DRIFTSØKONOMISKE DATA OG ANALYSER	8
5. ADMINISTRATIVE KRAV OG FORVENTNINGER	9
5.1. LEDERANSVARET OG ADMINISTRATIVE MÅL OG TILTAK	9
5.2. ARBEIDSGIVERROLLEN	9
5.3. BUDSJETT- OG REGNSKAPSKONTROLL	9
5.4. INTERN KONTROLL OG RISIKOSTYRING	9
5.5. ELEKTRONISK FORVALTNING OG EFFEKTIVISERING VED HJELP AV IKT	11
5.6. BEREDSKAP OG SIKKERHET	12
5.7. KOMMUNIKASJON OG INFORMASJON	12
5.8. OPPFØLGING AV EVENTUELLE MERKNADER FRA RIKSREVISJONEN	12
5.9. BRUKERUNDERSØKELSER	13
6. RAPPORTERING	14
6.1. RESULTATRAPPORTERING	14
6.2. ÅRSRAPPORT	14
6.3. RAPPORTERING OM FORVALTNING AV FULLMAKTER TIL EIERSKAP I SELSKAPER	15
6.4. RAPPORTERING PÅ ADMINISTRATIVE KRAV OG FORVENTNINGER	15
7. STYRINGSDIALOG	16
8. VEDLEGG	18
8.1. PERSONALFULLMAKTER FOR LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTETS UNDERLIGGENDE VIRKSOMHETER	18
8.2. RESULTATMÅL OG INDIKATORER	20

1. Budsjettvedtak og utbetalingsplan

Med grunnlag i Stortingets endelige budsjettvedtak, jf. Prop. 1 S (2009-2010) for Landbruks- og matdepartementet og B. innst. 8 S (2009-2010) stilles følgende beløp til disposisjon for NILF i 2010:

Kapittel 1141 post 50 Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse: kr. 23 142 000,-

Beløpet som tildeles i tråd med dette tildelingsbrevet blir overført til virksomheten etter følgende utbetalingsplan:

- primo januar med kr 0
- primo mars med kr 5 142 000
- primo april med kr 3 000 000
- primo mai med kr 3 000 000
- primo juni med kr 3 000 000
- primo august med kr 3 000 000
- primo oktober med kr 3 000 000
- primo november med kr 3 000 000

Utbetalingsplanen kan justeres dersom det er nødvendig av hensyn til virksomhetens likviditet eller at beløpet som settes av til oppgavene endres. Det tas forbehold om eventuelle endringer i tildelingen som følge av endringer i budsjettet for 2010.

Basisbevilgning til forskning vil bli overført fra Norges forskningsråd (NFR). I tildelingsbrevet til Norges forskningsråd legger departementet til grunn at overføringen finner sted etter nærmere avklaring med det enkelte institutt slik at det ikke skapes likviditetsproblemer. Kopi av tildelingsbrevet til NFR vil bli sendt NILF.

Departementet forutsetter at virksomheten har utviklet en modell for økonomistyringen som forhindrer at midler som stilles til disposisjon nyttes slik at oppdragsvirksomhet i konkurransemarkeder subsidieres. Priser som benyttes i konkurransemarkeder må være basert på kalkyler som inkluderer alle relevante kostnader (prinsippet om fullfordelte kostnader).

Det forutsettes at virksomheten i tillegg til de direkte lønnsutgiftene, også dekker indirekte lønnsutgifter som arbeidsgiveravgiften og innskudd til Statens pensjonskasse. Arbeidsgiveravgiften og innskudd til Statens pensjonskasse betales direkte, på samme måte som i 2009.

2. Fullmakter og delegasjon

2.1. Budsjettfullmakter

2.1.1. Vedtak om nettobudsjettering

Stortinget gir ved særskilt vedtak samtykke til unntak fra bruttoprinsippet, jf. Bevilgningsreglementet § 3, fjerde ledd. Unntaket er bekreftet for 2010 ved at det er gitt nettobevilgning under utgiftspost 50, jf. Prop. 1 S (2009-2010) og B. innst. 8 S (2009-2010). Stortingsvedtaket innebærer at i tillegg til bevilgning over 50-post, kan NILF disponere eksterne inntekter fullt ut til virksomhetens formål. Virksomheten disponerer eventuelt positivt årsresultat og har ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat, jf. rundskriv R-106 fra Finansdepartementet.

2.2. Administrative fullmakter

2.2.1. Inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Landbruks- og matdepartementet delegerer til NILF fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover 2010. Leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester må gjelde kjøp til den ordinære driften av virksomheten, for eksempel leie av kontorutstyr og kjøp av renholds- og vaktmestertjenester.

Avtaler som medfører større økonomiske forpliktelser ut over budsjettåret, eller avtaler av potensielt strategisk betydning, skal tas opp med departementet *før* inngåelse.

2.2.2. Fullmakt til å forvalte statens eierinteresser

Landbruks- og matdepartementet gir NILF fullmakt til å forvalte statens eierinteresser på vegne av departementet. NILF skal legge departementets retningslinjer for forvaltning av statens eierinteresser til grunn.

3. Mål og forventede resultater for NILF i 2010

Departementet vil understreke at styret må påse at virksomhetsplanen for 2010 og øvrig planarbeid blir tilpasset signalene som gis i Prop. 1 S (2009-2010), som er nærmere konkretisert i dette tildelingsbrevet og i tildelingsbrev fra Norges forskningsråd. Det vises også til instituttets vedtekter §§ 1 og 2 om formål og oppgaver og Strategi for forskning og forskningsbasert innovasjon 2007 - 2012. Departementet vil i denne forbindelse understreke viktigheten av at instituttet har en helhetlig planlegging som integrerer både forsknings- og utviklingsoppgavene og de forskjellige støtteoppgavene for forvaltningen.

3.1. Strategiske utfordringer og overordnede mål

Virksomheten i NILF må rette seg mot de hovedutfordringene norsk landbruk og matvareindustri står overfor. Landbruks- og matpolitikken har som hovedmål å opprettholde et levende landbruk over hele landet. Politikken skal gi grunnlag for økt verdiskaping og livskvalitet basert på en bærekraftig og klimariktig forvaltning av landbruket og bygdenes ressurser.

Det er av stor betydning at NILF prioriterer fagområder som innebærer en oppfølging av de utfordringer vi står overfor i landbrukspolitikken og matvareindustrien, både nasjonalt og internasjonalt.

3.2. Faglige satsingsområder

Foretaksøkonomi, nasjonal og internasjonal landbrukspolitikk og analyse av verdikjeden for matvarer skal fremdeles være sentrale fagområde for NILF i 2010. Utviklingen i internasjonale råvaremarkeder og endringer i handelspolitiske rammevilkår, og konsekvensene av dette for norsk landbrukspolitikk og matproduksjon, vil være aktuelle tema. NILF skal styrke samfunnsperspektivet ved å se landbruks- og matsektoren i forhold til fellesgoder og hele verdikjeden for landbruksproduktet. Blant annet skal instituttet medvirke til økt kunnskap om sammenhengen mellom landbruk, landbrukspolitiske mål og virkemidler på den ene siden, og utslipp og opptak av klimagasser på den andre. Det trengs kunnskap om landbrukets muligheter til å være med på å løse klimautfordringene i samfunnet. NILF skal også medvirke til økt kunnskap om skattlegging av landbruksvirksomheter og om entreprenørskap og næringsutvikling med basis i landbruksnæringen.

4. Virksomhetsområder og resultatmål

Bevilgningen på kapittel 1141 post 50 Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse skal dekke NILFs forvaltningsrettede arbeid innenfor fire virksomhetsområder:

- Sekretariatsarbeid for Budsjettnemnda for jordbruket (BFJ)
- Annen dokumentasjon av næringsøkonomi og matmarked
- Driftsøkonomisk veiledning og styring
- Driftsøkonomiske data og analyser

I tillegg skal bevilgningen dekke departementets behov for spesielle og uforutsette utredninger. Dette gjelder innenfor en total ramme på inntil 1,5 mill. kroner. For disse utredningene skal NILF utarbeide en kort beskrivelse av det enkelte oppdrag der det framgår hvem i departementet som har bestilt oppdraget og hva som er estimert kostnadsramme. Beskrivelsen skal sendes til Seksjon jordbrukspolitikk i departementet. Innenfor dette beløpet skal NILF i år også inkludere merarbeid i forbindelse med stortingsmeldingen om landbruks- og matpolitikken.

Når det gjelder resultatkrav og rapportering knyttet til basisbevilgningen til forskning, vises det til tildelingsbrevet fra Norges forskningsråd.

Innenfor de fire virksomhetsområdene settes det opp følgende resultatmål for 2010.

4.1. Sekretariatsarbeid for Budsjettnemnda for jordbruket

Arbeidet omfatter	Resultatkrav	Dokumentasjon av resultat
Utarbeide forhandlingsmaterialet: - Totalkalkylen for jordbruket - Referansebruksberegninger - Resultatkontroll - Alternative beregninger for partene	Faglige krav og tidsfrister settes av BFJ.	Utredningene oversendes departementet når BFJ har avsluttet arbeidet. (Gjelder ikke beregninger for partene under j-forhandlingene)
Utarbeide endelige publikasjoner der forhandlingsresultatene er innarbeidet: - Totalkalkylen - Oversikten – tillegg til totalkalkylen - Referansebruksberegninger - Resultatkontrollen - Volum- og prisindekser	Faglige krav og tidsfrister settes av BFJ.	Publikasjonene oversendes departementet. Oversikten blir kun nettpublisert. Vedlegg i Referansebruksberegningene blir kun nettpublisert. Volum- og prisindeksen blir kun nettpublisert.
Andre oppgaver: - Normalårsberegninger - Oppdatere maskinkostnadsindeks	Faglige krav og tidsfrister settes av BFJ. Frist 1. mars	Utredningen oversendes departementet når BFJ har avsluttet arbeidet. Dokumentasjon på NILFs internettsider.

4.2. Annen dokumentasjon av næringsøkonomi og matmarked

Arbeidet omfatter	Resultatkrav	Dokumentasjon av resultat
Utsyn over norsk landbruk, årlig rapport	Norsk utgave ferdig trykket før 16.9.	Rapporten oversendes departementet.
Nasjonalbudsjettet, landbruksdelen	Faglige krav og tidsfrister settes av Finansdepartementet.	Beregningene oversendes departementet.
Beregninger av vekttall i forbindelse med refusjon for avlingsskade	Faglige krav og tidsfrister settes av SLF.	Dokumentasjon av utført arbeid foreligger i NILF.
Statistikk til internasjonale organisasjoner	I tråd med gitte tidsfrister.	Kopi av statistikken oversendes departementet.
Matvareforbruksberegninger	Faglige krav og tidsfrister settes av Sosial- og helsedirektoratet.	Dokumentasjon av utført arbeid foreligger i NILF.
Prisutvikling på ulike ledd i matvarekjeden (også internasjonal prisutvikling)	Rapporteres månedlig.	På NILFs nettsider.
Utviklingen i næringsmiddelindustrien Rapporten "Mat og industri"	I tråd med gitte tidsfrister.	Rapport(er) oversendes departementet.
Forberedelse til og deltagelse på OECD-møter	NILF forbereder og deltar på inntil 2 møter.	Kontaktmøter med departementet om OECD-arbeidet 2 ganger pr. år.
Forberedelse til og deltagelse på IFCN - internasjonalt melkeproduksjonsnettverk	NILF er representert på møter	Oppdatere den norske delen av den årlige "dairy report" og å formidle fra arbeidet i Norge via NILFs nettsider

4.3. Driftsøkonomisk veiledning og styring

Arbeidet omfatter	Resultatkrav	Dokumentasjon av resultat
<u>Regnskap og skatt</u>		
- Standard kontoplaner i landbruket	Ajournføres ved behov.	Dokumentasjon av ajournføringen foreligger i NILF.
<u>Analyse og planlegging</u>		
- Håndbok for driftsplanlegging, årlig oppdatering	Håndboka skal foreligge 01.10.	Håndboka oversendes departementet.
- Ajournføring av programmer for analyse og planlegging	Norkap og NILFs del av Økonomix oppdateres ved behov.	Dokumentasjon av oppdateringen foreligger i NILF.
- Tilpassing av skjemaer og metoder for analyse og planlegging		Dokumentasjon av tidsbruk.
- Dataflytprosjektet		Rapport om standarder.
<u>Veiledning og informasjon</u>		
- Kurs for regnskapsførere	2 kurs.	Kursdokumentasjon foreligger i NILF.
- Andre kurs	Avhengig av etterspørsel og betalingsvillighet.	Kursdokumentasjon foreligger i NILF.

4.4. Driftsøkonomiske data og analyser

Arbeidet omfatter	Resultatkrav	Dokumentasjon av resultat
<u>Driftsgranskinger i jord- og skogbruk m.m.</u>		
- 850 regnskap + 40 samdriftsregnskap, innsamling og bearbeiding	Oppdatert database 31.10.	Dokumentasjon foreligger i NILF.
- Resultatene presenteres for LMD og på seminar i NILF	Presentasjon i desember	Invitasjon sendes departementet.
- Driftsgranskinger i jord- og skogbruk	Publikasjonen skal foreligge 31.12.	Publikasjonen oversendes departementet.
- Samdrifter og økologisk jordbruk	Nettpublisere samdriftsresultater 15.02.	Publikasjoner oversendes departementet.
- Spesialundersøkelser, data/statistikk over spesielle driftsformer, nisjeproduksjoner m.m.	Publisere resultater fra 2 prosjekter 15.03.	Publikasjonen oversendes departementet.

5. Administrative krav og forventninger

5.1. Lederansvaret og administrative mål og tiltak

Virksomhetens styre er ansvarlig for at de mål og resultatkrav som er satt for 2010 blir nådd og at driften er basert på god økonomistyring. Videre er det styrets ansvar å se til at virksomheten har en lønns- og personalpolitikk som bidrar til at langsiktige mål for virksomheten blir nådd.

Det vises ellers til styrets oppgaver slik de fremgår av vedtektene § 4.2.

5.2. Arbeidsgiverrollen

Departementet legger til grunn av virksomheten følger opp statlig arbeidsgiverpolitikk, herunder implementerer føringer og følger opp rapporteringer som kommer på personalområdet (f.eks. innenfor rekruttering, mangfold, sykefravær, lederutvikling mv.). Virksomheten gjøres oppmerksom på den nye aktivitets- og rapporteringsplikten etter likestillings- og diskrimineringslovverket.

Rapportering:

Årsrapport for 2010 – Rapportering iht. aktivitets- og rapporteringsplikten, jf tidligere oversendt brev pr. e-post av 10.7.2009 *Arbeid med å fremme likestilling og motvirke diskriminering.*

5.2.1. Personalfullmakter

Personalfullmakter for budsjettåret følger som vedlegg til dette tildelingsbrevet og er gyldige til nytt tildelingsbrev kommer.

5.3. Budsjett- og regnskapskontroll

Styret må legge opp til en aktivitet som medfører at virksomhetens inntekter, herunder støtten fra departementet, er tilstrekkelig for å dekke lønnsutbetalinger og andre utgifter gjennom hele budsjettåret. Det er derfor svært viktig at ledelsen har fokus på både inntekts- og utgiftssiden. Muligheten for å få ekstra tildeling gjennom året er meget begrenset.

Departementet vil videre understreke betydningen av at virksomheten har en intern budsjettfordelingsmodell og et økonomisystem som gir god mulighet for å kanalisere ressursene til prioriterte satsingsområder. Det er videre viktig at inntektssiden sikres, bla. ved at det inngås avtaler med oppdragsgiverne som gir utgiftsdekning, etter hvert som oppdraget utføres.

5.4. Intern kontroll og risikostyring

I henhold til Økonomireglementet § 14 er virksomheten ansvarlig for at det er etablert systemer og rutiner for intern kontroll. Ledelsen i den enkelte virksomhet er ansvarlig for at

kontrolloppgavene blir utført. Virksomhetene har videre et selvstendig ansvar for implementering av risikostyring i virksomhetens styringssystem innenfor de krav og rammer som er satt, jf. omtale i tildelingsbrev for 2006. God risikostyring skal gi bedre måloppnåelse innenfor de budsjetttrammer som er stilt til disposisjon. Risiko- og vesentlighetsvurderinger basert på den enkelte virksomhets egenart er i tillegg et viktig element i departementets kontrollarbeid ovenfor underliggende virksomheter.

Det vises til risikovurderingen som er utarbeidet for virksomheten og som har vært drøftet i tidligere møter med departementet. Departementet har merket seg de risikoområdene NILF har pekt på og de risikoreduserende tiltakene NILF legger vekt på.

Rapportering:

Årsrapport for 2010 – Status og rapportering på de viktigste risikoområdene iht. målstrukturen.

Høstens styringsmøte – Virksomheten redegjør for overordnet status på risiko som en integrert del av planverket for 2011.

5.4.1. Evalueringer

Det vises til krav i Reglement for økonomistyring i staten om evalueringer av virksomhetens oppgaveløsning og virkemiddelbruk.

Rapportering:

Årsrapport for 2010 – Redegjørelse for gjennomførte evalueringer.

Vårens styringsmøte – NILF informerer om igangsatt/planlagt evalueringsaktivitet i 2010.

5.4.2. Innkjøp

Departementet legger vekt på at alle underliggende virksomheter følger regelverket for offentlige anskaffelser. Virksomheten må gjennom strategi for innkjøp og oppfølging av denne sikre nødvendig kompetanse og etablere gode rutiner slik at alle innkjøp gjøres i samsvar med regelverket, og ellers mest mulig effektivt. Det er viktig at innkjøpsfunksjonen inngår i ledelsens internkontroll.

I forbindelse med Regjeringens Handlingsplan 2007 - 2010 *Miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser* er det, som opplyst i tidligere tildelingsbrev, innført en miljøpolitikk for statlige innkjøp med konkrete krav til statlige virksomheter innen prioriterte produktgrupper. Det er et krav at alle statlige virksomheter følger opp handlingsplanen. For mer informasjon vises det til Innkjøpspanelet, <http://www.innkjopspanelet.no>. Det vises også til veileder i etisk handel, jf. http://www.etiskhandel.no/Offentlig_sektor/

Rapportering:

Årsrapport for 2010 – Redegjørelse for gjennomføring av handlingsplanen etter periodens utløp.

5.5. Elektronisk forvaltning og effektivisering ved hjelp av IKT

Regjeringens IKT-politikk er nedfelt i St.meld. nr. 17 (2006-2007) og St.meld. nr. 19 (2008-2009). Det vises for øvrig til omtale av fornying ved bruk av IKT i LMDs budsjettproposisjon. Det forventes at virksomhetene er kjent med og følger opp de krav og føringer som er gitt av regjeringen.

Virksomheten skal legge til rette for at næringsdrivende og andre brukere selv skal kunne velge om henvendelser fra, og kommunikasjon med, virksomheten skal skje elektronisk. Et overordnet mål er at alle tjenester skal være tilgjengelig elektronisk.

Ved utvikling av nye IKT-systemer eller ved vesentlig ombygging av eksisterende systemer, skal virksomheten legge de syv arkitekturprinsippene, jf St.meld.nr. 19 (2008-2009), til grunn. Med mindre det foreligger særskilte grunner, skal virksomheten ta i bruk felles eID når nye elektroniske tjenester legges ut på nett, Altinn-løsningen skal benyttes for produksjon og tilgjengeliggjøring av elektroniske tjenester og felles elektronisk signatur skal tas i bruk når den foreligger. Eventuelle egne eID-løsninger som virksomheten bruker på eksisterende tjenester, skal på sikt fases ut.

Det må begrunnes særskilt om man velger å bruke egne løsninger i stedet for å benytte eID, Altinn eller andre offentlige felleskomponenter og -tjenester. LMD skal da orienteres så fort avgjørelsen er tatt.

Virksomheten har ansvar for å holde LMDs tjenestekatalog oppdatert med korrekte opplysninger om egne netjtjenester, applikasjoner og datakilder. Ved planlegging av nye, og vesentlig videreutvikling av eksisterende systemer skal virksomheten gjøre en vurdering av samordning mot andre virksomheter og eventuell gjenbruk av tidligere IKT-investeringer.

Ved store eller strategisk viktige prosjekter med et vesentlig innslag av IKT, skal det beskrives hvordan virksomheten følger krav om bruk av arkitekturprinsippene, bruk av felleskomponenter og -tjenester og vurdering av samordning i budsjettforslaget til LMD, jf rundskriv Nr. P 4/2009 fra FAD.

Rapportering:

Årsrapport for 2010 – Virksomheten skal i årsrapporten gjøre rede for hvordan arkitekturprinsippene og kravene om bruk av eID og Altinn er fulgt opp. Videre skal virksomheten omtale i hvilken grad tjenester er tilgjengelig elektronisk og bruken av disse.

5.6. Beredskap og sikkerhet

NILF er selv ansvarlig for å vurdere sårbarhet og risiko innenfor eget ansvarsområde, utarbeide og vedlikeholde sikkerhets- og beredskapsplanverk og for å gjennomføre øvelser. Beredskapsplanverket bør i størst mulig grad koordineres med tilgrensende etater og virksomheters beredskapsplaner slik at man får enhetlige og samstemte krisehåndteringsplaner. Krisekommunikasjon skal vektlegges spesielt i planleggingen.

Iht. nasjonale retningslinjer for informasjonssikkerhet skal NILF ha gjennomført verdivurderinger for å klassifisere informasjon og IKT-systemer som er kritiske for virksomheten eller har betydning for rikets sikkerhet eller personvernet. Det skal gjennomføres planlagte og systematiske tiltak for å sikre integritet, konfidensialitet og tilgjengelighet til informasjon. Tiltak skal baseres på risiko- og sårbarhetsvurderinger samt være i henhold til krav i relevant regelverk. NILF skal i løpet av 2010 ha gjennomført tiltak for bevisstgjøring og kompetansebygging innen informasjonssikkerhet som involverer alle ansatte i virksomheten.

Rapportering:

Årsrapport for 2010 – Redegjørelse for hva som er gjort på sikkerhets- og beredskapsområdet det siste året, og hva som er planlagt for det påfølgende året (revisjoner, øvelser med mer.) NILF skal samtidig oversende overordnede beredskapsplaner til departementet.

5.7. Kommunikasjon og informasjon

Landbruks- og matdepartementet vektlegger et offensivt kommunikasjonsarbeid og en målrettet informasjonsvirksomhet som er i samsvar med den statlige informasjonspolitikken. Her legges det stor vekt på kravene om åpenhet og innsyn og at offentlige virksomheter er pålagt å vurdere meroffentlighet.

Hver virksomhet er ansvarlig for informasjon på sine fagområder. Det er viktig at virksomhetene setter av tilstrekkelig ressurser til informasjonsvirksomheten og lærer opp ledere og medarbeidere, særlig knyttet til krisekommunikasjon.

Landbruks- og matdepartementet legger stor vekt på gjensidig informasjon. Regelmessig kontakt mellom departementet og virksomhetene er et viktig tiltak for å holde hverandre orientert om saker som kommer opp og som kan utvikles gjennom samarbeid. Det legges opp til at informasjonsenhetene møtes minst én gang i året for å drøfte felles utfordringer.

Landbruks- og matdepartementet ønsker å styrke den elektroniske formidlingen på landbruks- og matområdet. Brukerne må få tilbud om informasjon av høy kvalitet og nye interaktive tjenester tilpasset deres behov. LMD legger stor vekt på godt utviklede nettsider der målet er å gi et helhetlig bilde av fag- og politikkområdet.

5.8. Oppfølging av eventuelle merknader fra Riksrevisjonen

I avsluttende revisjonsbrev for 2008 fikk NILF merknader på følgende områder:

”Vi mener at det ved utarbeidelse av årsregnskapet må klargjøres i noteopplysninger hvilke deler av regnskapet som følger regnskapslovens bestemmelser, og hvilke deler som følger annet regelverk.”

Departementet forutsetter at disse områdene følges opp.

I løpet av mai 2010 mottar virksomheten avsluttende revisjonsbrev for 2009 fra Riksrevisjonen. I forbindelse med departementets behandling må virksomheten redegjøre for evt. merknader.

Rapportering:

Vårens styringsmøte – Virksomheten redegjør for status på evt. oppfølgingspunkter fra 2008, hvilke tiltak som er igangsatt for å følge opp saken og for å unngå fremtidige merknader.

Høstens styringsmøte – Virksomheten redegjør for status på oppfølging av evt. merknader fra avsluttende revisjonsbrev for 2009.

5.9. Brukerundersøkelser

Iht. Rundskriv P 3/2009 - *Fellesføringar i tildelingsbrevva for 2010* fra FAD skal alle statlige etater regelmessig gjennomføre brukerundersøkelser. Resultatene av undersøkelsene skal være offentlige. I arbeidet med brukerundersøkelser kan FADs veiviser i brukerretting og brukermedvirkning være nyttig: http://www.regjeringen.no/nb/dep/fad/dok/veiledninger_og_brosjyrer/2009/veileder-i-brukerretting-og-brukermedvirkning-html?id=554071.

Rapportering:

Årsrapport for 2010 – Virksomheten skal rapportere om de har gjennomført brukerundersøkelser og gjort dem offentlig tilgjengelige. De som ikke gjennomfører brukerundersøkelser i 2010, skal rapportere om når slike undersøkelser vil finne sted. Overordnet departement videresender rapporteringen samlet til FAD så raskt som mulig i 2011.

6. Rapportering

6.1. Resultatrapportering

Departementet legger stor vekt på å bedre resultatrapporteringen fra underliggende virksomheter, og ber NILF om nøye å følge opp rapporteringen på resultatmålene i pkt. 4 ovenfor.

Det skal sendes kvartalsvise rapporter på disse resultatmålene og det skal månedlig rapporteres om bruken av midler til uforutsette utredninger.

På områder hvor det eventuelt ikke finnes gode nok opplegg for å rapportere på resultatmålene, må rapporteringen utvikles. Departementet ber også om forslag til forbedrede, eventuelt nye resultatmål.

Departementet har fra 2008 testet ut et rapporteringsopplegg i Bioforsk som følger opp målområdene i vår "Strategi for forskning og forskningsbasert innovasjon 2007-2012". Samme fagområdeinndeling ble brukt i NIFU STEPs rapport "Ressursinnsatsen innenfor landbruks- og matrelatert FoU 2007" utgitt i vår. Vi ønsker at alle våre institutter fra 2010 rapporterer i henhold til denne strategien. I vedlegg 8.2 er matrisen, som vi forutsetter at instituttet fyller ut, satt opp med eksempler på resultatindikatorer.

6.2. Årsrapport

I henhold til Reglementet for økonomistyring i staten skal virksomheten avlegge årsrapport for foregående år. Departementet ber om at det i årsrapporten for 2010 blir lagt vekt på måloppnåelse for virksomheten iht. de mål og resultatmål som er satt i Prop. 1 S (2009-2010), tildelingsbrev for 2010 samt øvrige relevante dokumenter. Vesentlige avvik skal rapporteres og forklares.

Det forutsettes at instituttenes resultater rapporteres samlet slik at Forskningsrådet og Landbruks- og matdepartementet får den samme helhetlige rapport fra virksomheten og kan vurdere den gjensidige avhengigheten mellom forskningsbevilgning gjennom Forskningsrådet og midler til kunnskapsutvikling knyttet til forvaltningen. Landbruks- og matdepartementet vil fortsette arbeidet med å utforme kravene til særskilt rapportering for bevilgningene til nasjonale oppgaver og støtte til kunnskapsutvikling.

Årsrapporten for 2010 med styregodkjent regnskap og styrets beretning oversendes Landbruks- og matdepartementet i tre eksemplar **innen 15. mars 2011**. Årsrapporten skal også oversendes elektronisk. I tillegg skal virksomheten oversende årsrapporten til Riksrevisjonen (riksrevisjonen@riksrevisjonen.no) i elektronisk form innen samme dato.

NILF vurderer behovet for å publisere en egen årsmelding.

6.3. Rapportering om forvaltning av fullmakter til eierskap i selskaper

Styret skal hvert år påse at det er utarbeidet en oppdatert oversikt over aksjeselskap som eies helt eller delvis av staten ved institusjonen. Av oversikten skal det fremgå selskapets aksjekapital, statens eierandel i selskapet og en kortfattet oversikt over selskapets formål og virksomhet. Oversikten skal også danne grunnlag for departementets videre rapportering til Stortinget, statsregnskapet og Riksrevisjonen. Slike opplysninger skal sendes departementet innen den frist og i tråd med de retningslinjer departementet fastsetter.

Departementet skal umiddelbart orienteres om aktiviteter av viktighet i selskapene, og som har betydning for å sikre en effektiv kontroll med at statens interesser forvaltes på en forsvarlig måte.

I de tilfeller hvor virksomheten forvalter eierskapet i selskaper der staten eier alle aksjene eller har dominerende innflytelse, jf. pkt. 2.2.2 ovenfor, skal departementet på et så tidlig tidspunkt som mulig orienteres om tidspunkt for avholdelse av generalforsamling.

Etter avholdelse av generalforsamling skal departementet snarest få oversendt følgende dokumenter:

- Årsregnskap med revisors beretning
- Styrets årsberetning
- Protokoll fra generalforsamling
- Utkast til statsrådets beretning om forvaltningen av statens interesser for de selskaper som faller inn under Riksrevisjonens kontroll, jf. instruks om Riksrevisjonens virksomhet vedtatt av Stortinget 11. mars 2004 § 5 tredje ledd.

For selskaper der flere statlige virksomheter har aksjer, skal rapportering skje av den virksomhet som er satt til å ivareta statens eierskap, jf. pkt. 2.2.2 ovenfor.

6.4. Rapportering på administrative krav og forventninger

For rapportering på administrative krav og rapporteringer, se beskrivelse under hvert punkt i kapittel 5. Dette er også samordnet i styringskalenderen i kapittel 7.

7. Styringsdialog

Departementet legger vekt på å videreutvikle styringsdialogen mellom styret og daglig ledelse ved NILF og departementet. Departementet viser i denne forbindelse til møtet 12. juni 2009, hvor samtlige styreledere og daglige ledere deltok.

På møtet ble det lagt stor vekt på å skille mellom departementets rolle som *eier* av de 4 nettobudsjetterte instituttene og som *bestiller* av konkrete tjenester. Som et ledd i denne klargjøringen arrangeres et seminar for samtlige styremedlemmer og daglig leder ved instituttet i februar 2010. Vi kommer tilbake til program og sted.

Departementet forutsetter også at dette skillet kommer klarere frem i vårens styringsmøte, bl.a. ved at styrets leder rapporterer foregående års virksomhet til departementet som eier. Temaer i første del av styringsmøtet vil være en overordnet gjennomgang av instituttets årsrapport for 2009, herunder styrets beretning og styregodkjent regnskap. Strategiske vurderinger, oppfølging av styrets kontrollansvar (vurdering av risikoområder, systemer og rutiner for internkontroll etc.) og styrets evaluering av egen virksomhet vil også være relevante temaer i vårens styringsmøte. Departementet anser at den klareste markeringen av eierrollen, og som samtidig gir størst effektivitet, oppnås ved at bare styrets leder og nestleder, daglig leder og etatsstyrende avdelings ledelse deltar på denne delen av møtet. Nestleders deltagelse på styringsmøtene vil styrke vedkommendes muligheter for å kunne fungere i lederrollen når det er behov for dette.

I andre del av vårmøtet, samt i høstmøtet, diskuteres temaer som er knyttet til forholdet mellom departementet som bestiller og instituttet som utfører, samt resultatoppnåelse og ressursbruk. Da vil det være nødvendig med en bredere deltagelse fra begge parter samt fra Forskningsrådet. Vi mener det er ønskelig at styrets leder og nestleder også deltar på denne delen av styringsmøtene. Konkret opplegg for og deltagelse på disse møtene må imidlertid avgjøres i samarbeid mellom styrets leder, daglig ledelse og departementet i hvert enkelt tilfelle.

Vårens styringsmøte juni 2010		
Evalueringer	5.4.1	Virksomheten informerer om igangsatt/planlagt evalueringsaktivitet i 2010.
Riksrevisjonen: status oppfølgingssaker	5.8	Virksomheten redegjør for status på evt. oppfølgingspunkter fra 2008, hvilke tiltak som er igangsatt for å følge opp saken og for å unngå fremtidige merknader.
Regnskapstall innen 20. september 2010		
Regnskapstall pr. 31.8.2010		Alle økonomiske data det rapporteres på fordeles på kapittel og post. Det skal rapporteres både på utgifts- og inntektskapittel. Vesentlige avvik i forhold til budsjetttrammer og forutsetninger skal forklares.
Høstens styringsmøte november 2010		
Risikostyring	5.4	Virksomheten redegjør for overordnet status på risiko som en integrert del av planverket for 2011.
Riksrevisjonen: status oppfølgingssaker	5.8	Virksomheten redegjør for status på oppfølging av evt. merknader fra avsluttende revisjonsbrev for 2009.
Årsrapport for 2010 innen mars 2011		
Arbeidsgiverrollen	5.2	Rapportering iht. aktivitets- og rapporteringsplikten.
Risikostyring	5.4	Rapportering på de viktigste risikoene, knyttet til målstrukturen.
Evaluering	5.4.1	Redegjøre for gjennomførte evalueringer
Innkjøp	5.4.2	Redegjørelse for gjennomføring av handlingsplanen etter periodens utløp.
Elektronisk forvaltning / IKT	5.5	Redegjøre for hvordan arkitekturprinsippene og kravene om bruk av eID og Altinn er fulgt opp. Videre skal NILF omtale i hvilken grad tjenester er tilgjengelig elektronisk og bruken av disse.
Beredskap og sikkerhet	5.6	Redegjøre for hva som er gjort på sikkerhets- og beredskapsområdet det siste året, og hva som er planlagt for det påfølgende året (revisjoner, øvelser med mer.) NILF skal samtidig oversende overordnede beredskapsplaner til departementet.
Brukerundersøkelser	5.9	Rapportere om det er gjennomført brukerundersøkelser og om de er gjort offentlig tilgjengelige. Dersom det ikke gjennomføres brukerundersøkelser i 2010, skal det rapporteres om når slike undersøkelser vil finne sted.

8. Vedlegg

8.1. Personalfullmakter for Landbruks- og matdepartementets underliggende virksomheter

8.1.1. Ansettelser, opprettelse av stillinger og lønnsfastsettelse

Ansettelser, fullmakt til å opprette nye stillinger og fullmakt til å fastsette lønn delegeres til den enkelte virksomhet

8.1.2. Toppledere

Virksomheter der departementet ansetter toppler

Departementet foretar ansettelser i topplerstillingene i følgende virksomheter:

- Mattilsynet
- Reindrifftsforvaltningen
- Statens landbruksforvaltning

Departementet saksbehandler og avgjør også alle saker knyttet til disse topplerens arbeidsforhold, for eksempel angående:

- Alle typer permisjoner (utdanningspermisjon, velferdspermisjon, osv)
- Alle typer lønnsjusteringer (både midlertidige og permanente)

Virksomheter der styret ansetter toppler

For forvaltningsorganer med særskilte fullmakter ansetter styret toppler for virksomheten, jf. virksomhetenes vedtekter. Dette gjelder:

- Bioforsk
- Norsk institutt for skog og landskap
- Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning
- Veterinærinstituttet

Styret for virksomheten saksbehandler og avgjør også alle saker knyttet til topplerens arbeidsforhold. Fastsettelse av lønn ved ansettelse skal likevel skje innenfor den ramme som departementet har fastsatt.

Senere lønnsjusteringer, både midlertidige og permanente, for topplerne i disse virksomhetene, kan etter hovedtariffavtalen bare skje ved forhandlinger med tjenestemannsorganisasjonene i departementet.

8.1.3. Fullmakt til å føre lokale lønnsforhandlinger

Det fremgår av hovedtariffavtalen hvilke virksomheter som har fullmakt til å føre lokale forhandlinger.

8.1.4. Fullmakter ved erstatning til statsansatte for skade på eller tap av private eiendeler i forbindelser med tjenesten

Departementet gir virksomhetene fullmakt til å fatte vedtak om erstatning på inntil kr. 20.000 til statsansatte for skade eller tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten (Statens personalhåndbok pkt. 10.22). Erstatninger utover kr. 20.000,- sendes departementet som forelegger saken for Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet.

8.2. Resultatmål og indikatorer

Målområder	Mat, helse, forbruker	Tre og energi	Tjenester	Miljø og ressursforvaltning	Landbruk og samfunn	Bioteknologi	Samlet, ikke fagspesifikk
Høy kvalitet og relevans	Kvalitet: <ul style="list-style-type: none"> Vit.publ NFR-finans EU- finans Dr.grader 	Kvalitet: <ul style="list-style-type: none"> Vit.publ NFR-finans EU- finans Dr.grader 	Kvalitet: <ul style="list-style-type: none"> Vit.publ NFR-finans EU- finans Dr.grader 	Kvalitet: <ul style="list-style-type: none"> Vit.publ NFR-finans EU- finans Dr.grader 	Kvalitet: <ul style="list-style-type: none"> Vit.publ NFR-finans EU- finans Dr.grader 	Kvalitet: <ul style="list-style-type: none"> Vit.publ NFR-finans EU- finans Dr.grader 	NIFU-stat: Kvalitet: <ul style="list-style-type: none"> Vit.publ NFR-finans EU- finans Dr.grader Ledelse EU-prosjekter Allianser Prof II Delt CoE e.l.
	Relevans: <ul style="list-style-type: none"> NFR-finans Oppdrag, delt finans.kilder 	Relevans: <ul style="list-style-type: none"> NFR-finans Oppdrag, delt finans.kilder 	Relevans: <ul style="list-style-type: none"> NFR-finans Oppdrag, delt finans.kilder 	Relevans: <ul style="list-style-type: none"> NFR-finans Oppdrag, delt finans.kilder 	Relevans: <ul style="list-style-type: none"> NFR-finans Oppdrag, delt finans.kilder 	Relevans: <ul style="list-style-type: none"> NFR-finans Oppdrag, delt finans.kilder 	Relevans: <ul style="list-style-type: none"> NFR-finans Oppdrag, delt finans.kilder EU-prosjekter
Internasjonalt forskningssamarbeid	<ul style="list-style-type: none"> EU-finans Nordisk-finan 	<ul style="list-style-type: none"> EU-finans Nordisk-finan 	<ul style="list-style-type: none"> EU-finans Nordisk-finan 	<ul style="list-style-type: none"> EU-finans Nordisk-finan 	<ul style="list-style-type: none"> EU-finans Nordisk-finan 	<ul style="list-style-type: none"> EU-finans Nordisk-finan 	NIFU – stat <ul style="list-style-type: none"> EU-finans Nordisk-finan Gjesteforsker Ut.landsopp
Forskningsbasert innovasjon og kommersialisering	<ul style="list-style-type: none"> Lisenser Patenter FORNY Allianser næringsliv Konkrete etableringer 	<ul style="list-style-type: none"> Lisenser Patenter FORNY Allianser næringsliv Konkrete etableringer 	<ul style="list-style-type: none"> Lisenser Patenter FORNY Allianser næringsliv Konkrete etableringer 	<ul style="list-style-type: none"> Lisenser Patenter FORNY Allianser næringsliv Konkrete etableringer 	<ul style="list-style-type: none"> Lisenser Patenter FORNY Allianser næringsliv Konkrete etableringer 	<ul style="list-style-type: none"> Lisenser Patenter FORNY Allianser næringsliv Konkrete etableringer 	NIFU – stat <ul style="list-style-type: none"> Lisenser Patenter FORNY Allianser næringsliv Konkrete etableringer
Forskning for forvaltningen	<ul style="list-style-type: none"> Oppdrag Midler kunnsk.utv Konkrete svar på bestilling; resultater og/ eller aktivitet Egenevaluer. 	<ul style="list-style-type: none"> Oppdrag Midler kunnsk.utv Konkrete svar på bestilling; resultater og/ eller aktivitet Egenevaluer. 	<ul style="list-style-type: none"> Oppdrag Midler kunnsk.utv Konkrete svar på bestilling; resultater og/ eller aktivitet Egenevaluer. 	<ul style="list-style-type: none"> Oppdrag Midler kunnsk.utv Konkrete svar på bestilling; resultater og/ eller aktivitet Egenevaluer. 	<ul style="list-style-type: none"> Oppdrag Midler kunnsk.utv Konkrete svar på bestilling; resultater og/ eller aktivitet Egenevaluer. 	<ul style="list-style-type: none"> Oppdrag Midler kunnsk.utv Konkrete svar på bestilling; resultater og/ eller aktivitet Egenevaluer. 	NIFU – stat: <ul style="list-style-type: none"> Oppdrag Årsrapport: beskrivelse av resultater og aktivitet

Målområder	Mat, helse, forbruker	Tre og energi	Tjenester	Miljø og ressursforvaltning	Landbruk og samfunn	Bioteknologi	Samlet, ikke fagspesifikk
Forskingskommunikasjon og formidling	<ul style="list-style-type: none"> • Vit.publ • Fagbøker • Rapporter • Foredrag etc • Pop.vit.art. • Avisinnlegg • Konfer/sem 	<ul style="list-style-type: none"> • Vit.publ • Fagbøker • Rapporter • Foredrag etc • Pop.vit.art. • Avisinnlegg • Konfer/sem 	<ul style="list-style-type: none"> • Vit.publ • Fagbøker • Rapporter • Foredrag etc • Pop.vit.art. • Avisinnlegg • Konfer/sem 	<ul style="list-style-type: none"> • Vit.publ • Fagbøker • Rapporter • Foredrag etc • Pop.vit.art. • Avisinnlegg • Konfer/sem 	<ul style="list-style-type: none"> • Vit.publ • Fagbøker • Rapporter • Foredrag etc • Pop.vit.art. • Avisinnlegg • Konfer/sem 	<ul style="list-style-type: none"> • Vit.publ • Fagbøker • Rapporter • Foredrag etc • Pop.vit.art. • Avisinnlegg • Konfer/sem 	NIFU – stat: <ul style="list-style-type: none"> • Vit.publ • Fagbøker • Rapporter • Foredrag etc • Pop.vit.art. • Avisinnlegg • Konfer/sem.